

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/75/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201999
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514201999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. U. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. D. č. XXX, t.č. Detský domov Snina, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, deti rodičov U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. D. č. XXX a T. U., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. D. č. XXX, za účasti Obce M. D., v konaní o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností takto

rozhodol:

Súd **pozbavuje** rodičov mal. dieťaťa U. U., nar. XX.XX.XXXX a T. U., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom M. D. č. XXX výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. D. č. XXX, t.č. Detský domov Snina, Švermova 2693/32.

Súd mal. U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. D. č. XXX, t.č. Detský domov Snina, Švermova 2693/32 ustanovuje poručníka a to Obec M. D., ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Na rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého sa vyžaduje schválenie súdom.

Poručník je povinný predkladať súdu vždy k 30.6. a k 31.12. správy o nakladaní s majetkom mal. dieťaťa a správy o maloletom dieťati.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa súd uznesením č.k. 4P/23/2013-8 zo dňa 4. marca 2013 začal z úradnej povinnosti konanie o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností u rodičov mal. detí F. U., nar. XX.X.XXXX a U. U., nar. XX.XX.XXXX a to T. U., nar. XX.XX.XXXX a U. U., nar. XX.XX.XXXX.

Z podaného podnetu súd zistil, že mal. deti sú vážne ohrozené na živote a zdraví, nakoľko matka mal. detí nie je schopná sa o deti riadne postarať, svojim správaním ich ohrozuje, nelieči sa u odborného lekára aj napriek nutnosti liečby. Otec je v liečbe u psychiatra, sám sa nedokáže o deti postarať, je apatický a pod vplyvom liekov.

Uznesením č.k. 4P/23/2013-9 zo dňa 4.3.2013 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka, a to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil vo veci pojednávanie.

Na pojednávaní kolízny opatrovník prezentoval stanovisko, že rodičia neprejavili záujem o spoluprácu s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, zameranú na zmenu svojho správania, ktorá bola dôvodom na vyňatie detí z rodiny.

Vzhľadom na uvedené, že matka sa naposledy v apríli zúčastnila odbornej konzultácie navrhol, aby matka zopakovala návštevu u odborného lekára, ktorý sa následne vyjadrí k jej spôsobilosti a to isté navrhol zabezpečiť zo strany otca mal. dieťaťa. Taktiež poukázal na vyjadrenie detského domova, kde sa konštatovalo, že u mal. U. pri prijatí do zariadenia boli zistené znaky zanedbávania s tým, že naďalej ostáva v špecializovanej skupine pre deti s poruchami správania.

Matka nesúhlasila s pozbavením rodičovských práv nakoľko tvrdenia kolízneho opatrovníka sa nezakladajú na pravde. Domácnosť nemá zanedbanú, poukázala na to, že druhí ľudia žijú ešte horšie. Je pravdou, že naposledy u psychiatričky bola v apríli 2013, od tohto obdobia viac k psychiatričke nechodila. Nechodila tam z toho dôvodu, že si myslí, že nepotrebuje žiadnu psychiatrickú liečbu, ani žiadne lieky. V minulosti jej predpísal lieky psychiater MUDr. Petřík, avšak tieto lieky jej nerobili dobre, preto ich neužívala.

Vzhľadom na prebiehajúce konanie súhlasila s tým, že sa pôjde objednať na vyšetrenie k MUDr. Jenčovej, aby psychiatrička mohla posúdiť jej aktuálny zdravotný stav a teda, aby sa vyjadrila k tomu, či je alebo nie je spôsobilá starať sa o mal. syna.

Otec uviedol, že je pacientom MUDr. Petříka, Psychiatrická ambulancia Nová Ľubovňa, a chcel syna naspäť domov.

V priebehu konania F. U. dovŕšila vek plnoletosti, a preto vzhľadom na túto skutočnosť súd uznesením č.k. 4P/23/2013-64 zo dňa 12.3.2014 zastavil konanie v časti týkajúcej sa pozbavenia rodičovských práv a povinností vo vzťahu k t.č. už plnoletej F. U., nar. XX.X.XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.5.2014.

Rodičia na ďalšie pojednávania vytyčené v marci 2014 a v októbri 2014 sa nedostavili, a to aj napriek vykázanému predvolaniu. Pred kolíznym opatrovníkom sa vyjadrili, že na žiadne pojednávanie chodiť nebudú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti.

Na základe vykonaného dokazovania a to výsluchom oboch rodičov mal. dieťaťa, kolízneho opatrovníka, štatutárneho zástupcu - starostu Obce M. D., oboznámením s psychologickou správou k náhradnej rodinnej starostlivosti, správou Detského domova Snina ako aj správou od Obce M. D. zistil tento skutkový stav.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 1PPOm/1/2013-17 zo dňa 7.2.2013 súd podľa § 75a ods. 1 O.s.p. dočasne zveril mal. F. U., nar. XX.X.XXXX a mal. U. U., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Detského domova, Švermova č. 32, Snina.

Dôvodom nariadenia predbežného opatrenia bolo vyhrotenie situácie v rodine mal. deti, nakoľko matka nezvládala starostlivosť o výchovu mal. deti, otec bol hospitalizovaný. Mal. U. pred zamestnancami ÚPSVaR kopal do matky, do nohy, do prsníka, ťahal ju za vlasy a následne bola starostom obce privolaní hliadka polície a Rýchla zdravotná pomoc Stará Ľubovňa. Následne dieťa bolo prevezené do nemocnice - detská psychiatria Košice. Bol u neho diagnostický záver - mentálna retardácia stredne ťažkého stupňa spojená s poruchami správania vyžadujúcimi liečbu.

U matky bolo taktiež psychiatrom MUDr. Petříkom potvrdené, že jej správanie je psychotické, s nikým nespolupracuje, cíti sa ohrozená a predpísané lieky neužíva, nakoľko podľa jej tvrdenia ju chce lekár otráviť.

Vo veci bolo ďalej rozhodnuté rozsudkom č.k. 4P/54/2013-32 dňa 11.9.2013 kedy súd nariadil ústavnú starostlivosť u mal. U. U. a dieťa umiestnil do Detského domova Snina. Rodičov zaviazal k plateniu výživného v minimálnom rozsahu. V časti týkajúcej sa nariadenia ústavnej starostlivosti u t.č. už plnoletej

F. U. súd konanie zastavil. Rodičia proti rozsudku nepodali odvolanie, toto nadobudlo právoplatnosť dňa 28.11.2013.

Ústavná starostlivosť bola u mal. dieťaťa nariadená z toho dôvodu, že rodičia aj napriek snahe pracovníkov úradu neboli ochotní spolupracovať /predovšetkým matka/, odmietali pomoc a poradenstvo, ktorej cieľom bolo skvalitniť život ich detí v rodine. Bolo a je v najlepšom záujme mal. dieťaťa, aby ostal aj naďalej v detskom domove v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s duševnou poruchou.

Táto skutočnosť vyplývala aj zo správy DD Snina, ktorý konštatoval, že za dobu pobytu mal. U. v ich zariadení dieťa napreduje, osvojuje si základné hygienické návyky, stolovanie /jedenie lyžicou, sprchovanie, splachovanie WC/ čo predtým vôbec nevedel robiť. Po príchode do zariadenia dieťa nerozprávalo.

T.č. je situácia v rodine stále rovnaká čo potvrdil aj starosta obce, ktorý z vlastných poznatkov, ako aj z poznatkov občanov obce uviedol, že manželka U., predovšetkým matka, do domu nikoho nechcú púšťať. Staršie dieťa, plnoletú F. na verejnosti vôbec nevidáť.

Mal. U. je dieťa so špeciálnymi potrebami, ktoré mu rodičia nedokážu zabezpečiť, trpí detským autizmom, poruchami správania, dieťa je pri každej návšteve, po každom telefonáte rodičov veľmi rozrušené, nervózne. Rodičia nespupracujú ani s úradom práce, ani s obcou, nedovolia vstúpiť kolíznemu opatrovníkovi do ich domácnosti za účelom prešetrenia pomerov. Obe deti keď prišli do domova boli veľmi zanedbané, boli v zlom zdravotnom a psychickom stave, čiže rodičia, ktorí sú psychiatrickí pacienti nedokážu maloletému zabezpečiť riadnu výchovu, výživu, zastupovanie a spravovanie majetku.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním mal. dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s mal. dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa ods. 2 cit. zákonného ustanovenia poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 2 citovaného zák. ustanovenia správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účet a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

Podľa ods. 3 citovaného zák. ustanovenia poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jeho riadny výkon zodpovedá súd. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

Podľa ods. 4 citovaného zák. ustanovenia súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

Predmetom tohto konania je pozbavenie rodičovských práv a povinnosti u oboch rodičov mal. dieťaťa vo vzťahu k mal. U. U., nar. XX.X.XXXX.

Súd v predmetnej veci poukazuje predovšetkým na správu Detského domova Snina (4P 23/2013 - č.l. 60), kde sa uvádza, že po prijatí do zariadenia bolo dieťa diagnostikované a bolo konštatované, že rozumové schopnosti sú u mal. U. na veľmi nízkej úrovni, slovná zásoba je žiadna, nakoľko prišiel z domáceho prostredia, kde bol veľmi zanedbaný, nerozprával nič. Keď prišiel do zariadenia nemal osvojené žiadne hygienické návyky, nevedel sa vôbec osprchovať, vody sa bál, nevedel umývať zuby, spláchnuť za sebou toaletu. Stolovanie mu bolo neznáme, polievku pil z taniera, nevedel držať ani lyžicu, jedol hltavo, nevedel prežívať stravu.

Z uvedeného je nutné konštatovať, že dieťa bolo rodičmi veľmi zanedbané a to aj po zohľadnení jeho zdravotného stavu a zdravotného stavu rodičov, ktorí sú psychiatrickí pacienti, diagnostikovaná schizofrénia (bez rešpektovania nariadenej medikamentóznej liečby).

Ďalej súd poukazuje na poslednú aktuálnu psychologickú správu Detského domova Snina z 21.10.2014, kde je konštatované, že z psychologického hľadiska ide o dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine detského domova pre deti s duševnou poruchou. Pri každej činnosti počas celého dňa potrebuje dieťa usmernenie a pomoc zo strany dospelých.

Rodičia v detskom domove na návšteve od januára 2014 neboli, udržiavajú s dieťaťom telefonické kontakty. Rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. U., bolo mu v rodine ubližované a vývin dieťaťa bol po psychickej stránke pozastavený a v súvislosti s tým U. zaostáva. Keďže nebola navrhnutá a ani neprichádza do úvahy žiadna osoba z rodinných príslušníkov, ktorá by vykonávala funkciu poručníka, súd mal. dieťaťu ustanovil poručníka a to Obec M. D.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že sú splnené podmienky na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinnosti u oboch rodičov mal. dieťaťa a ustanovenie poručníka pre mal. dieťa, preto s prihliadnutím na cit. zákonné ustanovenia a uvedené skutočnosti rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.